

HOME | IN REAL LIFE | NETWORKS

2017 – 2020

MC

Inhoudsopgave

Introductie	3
--------------------	----------

Beleidsthema's	4 - 8
-----------------------	--------------

Vernieuwing, Talentontwikkeling & Cultuureducatie,
Samenwerking, Internationale profilering.

Publiek	9 - 11
----------------	---------------

Onderzoek, Profiel, Marketing

Prestaties	11 - 13
-------------------	----------------

Bedrijfsvoering	13 - 14
------------------------	----------------

Cultural Governance & Risicobeheersing

Financiële resultaat	15
-----------------------------	-----------

MAMA, Stichting Public Art Squad
Postadres: Postbus 23070
3001 KB, Rotterdam
Bezoekadres: Witte de Withstraat 29 - 31
3012 BL, Rotterdam

Contactpersoon: Nathalie Hartjes
M. nathalie@thisismama.nl
T. 010 233 20 22
W. www.thisismama.nl

Kvk. 242 72 758
Btw. NL 80637005 B01
IBAN: NL66 TRIO 0338 6641 65

Introductie

2018, MAMA kijkt terug op een jaar vol van ontwikkelingen. Een jaar waarin we veel tijd & aandacht investeerden aan de achterkant van de organisatie om tot nieuwe werkvormen te komen, mede geïnspireerd door lessen die wij in de eerste anderhalf jaar van de cultuurplanperiode 2017-2020 opdeden, alsook tegen de achtergrond van een stad die met recht schreeuwt om een inclusievere cultuursector.

In het programma werd uitdrukking gegeven aan ons meerjarenplan HOME | IN REAL LIFE | NETWORKS met projecten die in het bijzonder de nadruk legden op precariteit en hoe door vernetwerking en samenwerking alternatieven of uitwegen voor geformuleerd kunnen worden. Het vraagstuk “Wat betekent inclusiviteit in een door technologie vormgegeven samenleving?”, dat ten grondslag ligt aan MAMA's meerjarenplan, werd in 2018 vertaald in projecten die oog hadden voor praktijken in de marge en noties van toegankelijkheid (tot de culturele sector), geborgenheid en solidariteit.

We namen afscheid van curator Marloes de Vries na een fantastische samenwerking van vier jaar en willen haar bedanken dat zij haar keuzes vroeg heeft kenbaar gemaakt. Haar aangekondigde vertrek opende denkpistes om de programmering te gaan heroverwegen. MAMA kiest nu vol overtuiging voor een model met gastcuratoren om meerstemmigheid te bevorderen, maar ook om haar activiteiten op het gebied van talentontwikkeling door te laten werken tot een poule van aankomende programmamakers.

Binnen een middelkleine organisatie als MAMA vergt een gewijzigde programmavorm ook een andere organisatorische infrastructuur. Dit leidde tot een inhoudelijke heroriëntatie van het team, met twee gloednieuwe functies – Facilitator & Editor-in-Chief — en een herdefinitie van de directie, door het takenpakket van de office manager uit te breiden tot Daily Manager. Het biedt de directeur de benodigde ruimte om de opkomende programmamakers inhoudelijk te begeleiden.

MAMA zag haar springplankfunctie voor talent vertaald in spin-offs voor deelnemers aan het programma: het Rotterdamse performancecollectief House of Ghod, die een grote rol vervulde voor MAMA's Forever 21 dinner-show, staat inmiddels in Museum Rotterdam; Mat Do kon rekenen op toelating bij de prestigieuze Jan van Eyck Academie; en Publication Studio Rotterdam ontving een uitnodiging voor een programma in Zuid-Oost Azië.

De nieuwe website www.thisismama.nl, en langgekoesterde virtuele tegenhanger van de showroom, werd gerealiseerd. Hiervoor sloegen wij de handen ineen met ontwerpbureau HOAX, dat eveneens MAMA's visuele identiteit op scherp zette, met een uitdagend nieuw logo dat tegelijkertijd de draak steekt met MAMA's wasdom als instituut (immers 21 jaar) en een ode is aan het logo van 75B.

We zijn tevreden, maar ook kritisch: de grote aandacht naar de interne organisatie en het maken van investeringen voor toekomstige activiteiten is soms ten koste gegaan van de aandacht voor publieksbegeleiding en uitstraling van de showroom. We zien dan ook een kleine terugloop van bezoekerscijfers. We zijn er echter stellig van overtuigd dat de fundamenten die in 2018 zijn gelegd zich in de komende jaren zullen uitbetalen in meer ruimte voor deze zaken volgens onze doelstellingen. Op het programma staan de verdere ontwikkeling van de huisstijl inclusief gevelcommunicatie en andere verbeteringen aan de showroom. En we kijken uit naar de stabilisering van het team.

Beleidsthema's

Het is noodzakelijk de wijze waarop de beleidsthema's die op MAMA van toepassing zijn (vernieuwing, talentontwikkeling en samenwerking) te duiden aan de hand van het meerjarenprogramma.

Speerpunten in beleid zijn het ontwikkelen van een meerstemmig programma; de kracht van MAMA als gemeenschap sterker uitdragen en verduidelijken dat we een platform zijn waar je niet alleen kunt halen, maar ook kunt brengen. Hoewel we onze activiteiten en netwerk in Rotterdam concentreren, is een bijproduct van onze bezigheden een krachtige reputatie onder een internationaal niche-publiek van aankomende kunstprofessionals.

HOME | IN REAL LIFE | NETWORKS (2017-2020)

MAMA presenteert sinds 2017 haar programma onder het motto HOME | IN REAL LIFE | NETWORKS. Het motto functioneert als inhoudelijk credo én geeft vorm aan de programmadynamiek.

Inhoudelijk buigen we ons over kwesties van geborgenheid; identificatie en representatie; community building, variërend van actuele globale thema's tot het alledaagse in de eigen stad, straat én huiskamer. We beschouwen de rol die het web en al onze smart machines spelen in de uitdrukking van onze (verlangde) werkelijkheden, maar ook als verbindende factor tussen (multidisciplinaire) kunstpraktijken en (fan)gemeenschappen die op dat platform floreren.

HOME

Met HOME willen we het gesprek aanwakken rond opvattingen van geborgenheid: HOME is een basis, een plek waar je naar terugkeert, én een anker voor de verdere reis. HOME (ook online) is het begin van je verbondenheid met anderen. Tegelijkertijd zijn we ons meer dan ooit bewust van onze 'bubbels'. Lokale sociaal-culturele contexten bepalen ons gedrag online, misschien meer nog dan toegang tot faciliteiten en technologie. Life online en het echte leven zijn geen tegenstellingen, ze zijn radicaal met elkaar verweven.

IN REAL LIFE

Dankzij sociale media zijn we regisseurs van onze eigen (verlangde) werkelijkheid geworden. De huidige hyperconnectiviteit biedt kansen, maar heeft ook nieuwe vormen van groeps- en prestatiedruk tot gevolg. Het internet lijkt in sommige gevallen de validatie van het échte leven te zijn. Bij een gebrek aan 'echte' ervaringen worden we bovendien getorpedeerd door allerlei 'authentieke' labels. Alleen in het echte échte leven (IRL) kunnen we authenticiteit toetsen. We zetten de spanning tussen feit en (zelfgeproduceerde) fictie op scherp, en leggen de focus op makers die het spel ontrafelen, of juist meespelen.

NETWORKS

Als een mogelijk antwoord op het narcistisch individualisme van het 'sociale' internet van de afgelopen jaren, ontwaren we ook een toename van kunstenaars die zich als collectief of informele gemeenschap manifesteren. Makers zoeken elkaars expertise om te komen tot cross-disciplinaire samenwerkingen waarin ieders eigen signatuur overeind blijft, maar onderdeel wordt van een groter geheel van performance, video, dans, beeld, muziek en tekst. Gesamtkunst 2.0, met een uitgesproken transborders karakter. We willen deze (internationale) netwerken in beeld brengen, maar ook voorwaarden scheppen voor het ontstaan van nieuwe netwerken verankerd in Rotterdam.

Beleidsthema: Vernieuwing

Vernieuwing gebeurt bij MAMA bijna over de gehele linie, maar is in de eerste plaats verankerd in het nauw in de gaten houden van nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen en specifiek de manier waarop de nieuwe generatie (de twintiger) daarop reageert. Welke tendensen hebben betekenis voor deze doelgroep, hoe veranderen politieke, sociale, economische of technologische ontwikkelingen hun levenstrajecten? We werken voornamelijk met jonge kunstenaars en een jong team samen om hier uitdrukking aan te geven.

Vernieuwing komt in het programma aan bod, maar nog meer in de manier waarop MAMA een model heeft gecreëerd waarin het opnemen van nieuwe stemmen een natuurlijk gevolg is van onze activiteiten. We organiseren

Beleidsthema's

een model dat open staat voor inspraak en poreus is, we cultiveren als het ware interne kritiek, en moedigen een gezonde rebellie aan. Door te werken vanuit verschillende perspectieven wordt de organisatie scherp gehouden, we maken de afstanden tussen bezoeker, betrokkene en organisatie zo klein mogelijk.

Enkele projecten uit 2018 springen in het bijzonder in het oog wanneer het vernieuwing van het culturele aanbod betreft;

Catalogue was een visuele presentatie samengesteld door Publication Studio Rotterdam, deze kleinschalige o nafhankelijke uitgever is onderdeel van een wereldwijd netwerk van like-minded ontwerpers, schrijvers en kunstenaars, die met hun gedeelde print-on-demand methode kritische stemmen vanuit de marge verbinden over de hele wereld. *Catalogue* was een esthetisch zeer geslaagde tentoonstelling – maar belangrijker nog vervulde zij een inspirerende voorbeeldfunctie voor MAMA's jonge achterban en publiek door te tonen hoe een DIY attitude kan bijdragen op eigen voorwaarden je weg in de (kunst)wereld te vinden.

Voor het project *Character Building* keek MAMA voorbij de grenzen van de kunstwereld en dook diep het wereldwijde fandom in voor een nauwe samenwerking met de Cosplay gemeenschap. In drie fasen werkte MAMA met vier Cosplayers aan de verdieping van een bepaald karakter, waarbij het bevragen en oprekken van heteronormativiteit in de mainstream centraal stond. De ontwikkeling van kostuum naar professionele fotoshoot naar uiteindelijke inbedding in fanfictie werd gaandeweg zichtbaar en inspireerde het publiek deel te nemen door zelf hun geschreven of getekende bijdragen aan de expositie toe te voegen.

MAMA's Summer Swap, het uithanden geven van de showroom aan een collectief die zonder bemoeienis hun gang kan gaan, werd in 2018 voortgezet. Hierdoor ontstond gelegenheidscollectief *No Dough Collective* (aka Howling Pancakes), die gedurende zes weken heel opkomende tot enigszins bekende makers samenbracht in een voortdurende veranderende werk en expositieplek.

Tot slot vierde MAMA haar 21 jaar bestaan met de manifestatie *Breaking Barriers*, met onder meer een spetterende dinershow, een skatewedstrijd, en een posterproject in de openbare ruimte. Met elk onderdeel vormde MAMA's rijke geschiedenis de aanleiding voor hedendaags commentaar van actuele makers.

Daarnaast bereidde MAMA in 2018 achter de schermen een organisatietransitie voor waardoor vanaf 2019 structureel opkomende gast-curatoren het platform van de showroom en professionele begeleiding tot hun beschikking krijgen om zich te ontwikkelen als curator/programmamaker. De meerstemmige programmadynamiek die MAMA zich al had aangemeten door het talentennetwerk Team MAMA de gelegenheid te geven een deel van haar publieksactiviteiten in te vullen wordt.

Beleidsthema: Talentontwikkeling & Cultuureducatie

Het motto HOME | IN REAL LIFE | NETWORKS vertolkt in het programma drie specifieke lijnen. In elk van de programmalijnen spelen de talenten van Team MAMA een belangrijke rol en wordt in hen geïnvesteerd. In elke programmalijn worden steeds andere competenties geprikkeld.

Programmalijnen:

HOME betreft de tentoonstellingen in de showroom, waarvan MAMA's programmamaker/curator de inhoudelijke auteur is en welke het anker vormen voor de rest van het programma. MAMA's talenten zijn de art mediators van de tentoonstellingen, waarvoor ze opgeleid worden met socratische gesprekstechnieken en bij elke tentoonstelling vindt een meet & greet met de kunstenaar(s) en curator(en) plaats, waardoor ze inzicht krijgen in de totstandkoming van het project en alle gelegenheid krijgen hun eigen vragen te stellen en ideeën over het werk te toetsen.

Het vertrek van Marloes de Vries als curator én de wens om op de relatief kleine schaal van MAMA's showroom meer te kunnen bijdragen aan diversiteit in de culturele sector leidde in 2018 ertoe dat wij ons programmamodel hebben herzien. Daarmee worden de posities waar aan talentontwikkeling gewerkt wordt, en de competenties die we ontwikkelen vanaf 2019 uitgebreid.

Beleidsthema's

Competenties: kunstorientatie, sociale vaardigheden, reflectie en kritisch vermogen

IRL betreft de randprogrammering. Per tentoonstelling vinden er gemiddeld vier (on- en offline) events plaats: lezingen, workshops, talkshows, filmvertoningen, performances of feesten. De IRL-programmering maken we samen met Team MAMA, die meer dan ooit tevoren een podium krijgen. Binnen elke tentoonstelling vult Team MAMA een event zelfstandig in. Vlak na de opening van een tentoonstelling wordt er een pitchtraject uitgerold waarin gegadigden hun artistieke respons op het lopende project kunnen formuleren. Het meest uitdagende edoch haalbare idee wordt in dialoog met curator uitgewerkt en uitgevoerd. De bijdragen vanuit Team MAMA waren speels en werden gekenmerkt door de manier waarop ze verbinding zochten met een breder netwerk van jonge makers en publiek; de performatieve avond *Anomalous* in het kader van de tentoonstelling *HOST* was zelfs een van de best bezochte events van het jaar.

Competenties: organisatievermogen, samenwerking, budgetbeheer, communicatie.

NETWORKS is een doorlopende Open Call, waarmee we een brede gemeenschap van makers (kunstenaars, schrijvers, dichters, redacteuren, ontwerpers) uitdrukkelijk vragen hún lezing van ons inhoudelijke credo te geven. De selectie van NETWORKS projecten worden gemaakt door een klein comité bestaande uit stafleden en roulerende vertegenwoordiging vanuit Team MAMA.

We lezen door oneffenheden in projectvoorstellen heen; inzenders krijgen uitgebreide feedback, en binnen de geboden coaching worden de kreukels gladgestreken; we verbeteren onduidelijke begrotingsmodellen, koppelen de makers aan samenwerkingspartners, geven feedback op de interne logica van een project of event. Hierdoor komen juist makers in aanmerking die nog niet ver genoeg zijn in hun professionele ontwikkeling bij een formeel fonds aan te vragen. Naast het feit dat deze programmalijn het programma inhoudelijk verrijkt, blijkt het project een bijzondere bijdrage te leveren aan de talentontwikkeling van Team MAMA-leden. Door mede-beoordelaar van de inzendingen te zijn, ontwikkelen ze inzicht in de noden en voorwaarden van een goed projectplan.

Ca. 4 keer kwam een gezelschap van 4 á 5 teamleden samen om de binnengekomen voorstellen te bespreken. Twee projecten kregen een bijdrage toegewezen.

NETWORKS kan als programmalijn kansrijke initiatieven net dat steuntje in de rug geven, waardoor een goed idee kan ontkiemen. Met trots zien we dat *New Year New Me* (toegekend in 2017) inmiddels een tweede editie achter de rug heeft. MAMA ondersteunde eveneens collectief *KONTRA* voor hun eerste festival, daaruit zijn verbindingen ontstaan met andere geëngageerde Rotterdamse initiatieven (Aletta, Queer Rotterdam) en speelden zij een grote rol in de organisatie van de Rotterdamse slutwalk – een demonstratie om bewustzijn te creëren over seksueel geweld en intimidatie.

Wel heeft 2018 uitgewezen dat om de volle potentie uit NETWORKS te halen we in de aankomende jaren meer aandacht aan de inrichting van een passend secretariaat voor de programmalijn moeten steken. Dit staat in 2019 op de agenda, temeer omdat we concluderen dat juist deze programmalijn laagdrempelige samenwerking met nieuwe creatieve netwerken bevordert en daarmee een bijdrage levert aan de toestroom van nieuwe makers tot het culturele circuit.

Competenties: fondsenwerving, samenwerkingspartners vinden, strategisch vermogen.

Educatie

100% Hedendaags blijft de belangrijkste educatieve activiteit van MAMA. Dit is een voorbeeld stellende samenwerking met overburen TENT. en Witte de With; middelbare scholen kunnen zich inschrijven voor een geschakeerd programma waarin scholieren uit het voorgezet onderwijs en MBO worden uitgedaagd na te denken over welk kunstenaarstype zij zelf zijn. Ook hierin speelt het educatieteam van Team MAMA een grote rol. Zo worden educatieprojecten waardevolle aanknopingspunten voor het bevlogen educatieteam hun competenties verder te ontwikkelen.

Beleidsthema's

In 2018 heeft het 100% team, samen met een divers team van docenten en art mediators, het hoofd gebogen over een doorontwikkeling van het project. 100% Hedendaags biedt gratis te downloaden lesmateriaal voor in de klas aan en een kunstexcursie, waar leerlingen actief met hedendaagse kunst aan de slag gaan. Hierbij staan creëren, reflecteren, discussiëren en het vormen van een eigen mening centraal. Zo vormt het een aanvulling op bestaande lesmethoden.

Samen met partners in dit programma TENT en Witte de With CCA hebben we in 2018 een nieuwe website gerealiseerd, nieuwe lespakketten en een professionaliseringstraject voor docenten en art mediators opgezet. Kernpunten zijn associatie en openheid, niet moraliseren maar aanzetten tot denken en nuances onderstrepen. Dit traject is in november afgesloten met een internationaal symposium over hedendaagse vormen van kunsteducatie voor het voortgezet onderwijs.

Beleidsthema: Samenwerking

MAMA werkt graag en veel samen; waar mogelijk proberen we netwerken van jonge makers en gevestigde orde aan elkaar te verbinden; we brengen programma niet alleen in eigen huis in het centrum, maar zoeken graag mogelijkheden stadsbreed zichtbaar te zijn en bij te dragen aan de culturele levendigheid door heel Rotterdam. Hiermee dragen we bij aan de toestroom van nieuwe makers en publiek.

MAMA heeft een aantal vruchtbare structurele samenwerkingsverbanden:

De sinds 2013 in Stichting *Kunstblock* verenigde culturele instellingen MAMA, WORM, V2_, TENT Rotterdam en Witte de With vergaderen wekelijks om de voortgang van lopende projecten te monitoren en om toekomstige projecten op te tuigen. Gezamenlijk wordt gezocht naar mogelijkheden om de potentie van de Witte de Withstraat als smeltkroes van vele culturen en interesses optimaal te benutten en verder te ontwikkelen. Vanaf 2017 hebben de Kunstblock-instellingen de maandelijkse Kunstavonden (gratis vrijdagavond openstelling tot 21 uur) uitgebreid tot een wekelijkse gelegenheid. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen. Voor MAMA betekende dit een groei van 25% ten opzichte van bezoek tijdens reguliere openingstijden.

Vanaf september 2017 tot en met mei 2018 liep het project *COOLSTOF*: verrassende performances, optredens, interventies of installaties in de wijk Cool. De projecten vonden voornamelijk plaats op vrijdagavond, tijdens de wekelijkse Kunstavond wanneer de instellingen geopend zijn tot 21 uur en gratis toegankelijk zijn.

Willem de Kooning Academie: Piet Zwart Institute, MFA – expositiepartner & Consortium

Sinds 2016 is MAMA partner van de Master Fine Art van het Piet Zwart Institute en vanaf 2017 ook inhoudelijk en uitvoerend producent. In 2018 realiseerde MAMA de eindexamenexpositie op de locatie van nieuwe creatieve broedplaats De Kroon in Rotterdam West aan de rand van het MH4 gebied. Door de eindexamenpresentatie buiten haar eigen deuren te plaatsen stimuleert MAMA bredere verbindingen tussen verschillende stedelijke partijen en de nieuwe lichting beeldend kunstenaars van het PZI, waarvan zich velen na afloop van hun studie in de stad gevestigd blijven.

In 2018 werd MAMA uitgenodigd door Simon Kentgens en Florian Cramer (resp. programmaleider en lector Autonomous Practices) om deel te nemen aan het onderzoekconsortium *The Autonomous Fabric*, waarmee met een divers aantal Rotterdamse partners een veldonderzoek wordt uitgerold naar verschillende vormen van zelforganisatie in de kunsten. Kenmerkend voor het Rotterdamse culturele weefsel is het zelf-organiserend vermogen van vele makers, zowel in het gevestigde circuit als daarbuiten, en wordt de vraag gesteld in hoeverre zelforganisatie als een intrinsiek onderdeel van de kunstpraktijk kan worden beschouwd – danwel of het mogelijk is dat die zelforganisatie als zodanig als een kunstpraktijk kan worden beschouwd. Speculerend op de resultaten kan het onderzoek een grote impact hebben op de manier waarop toekomstige kunstonderwijscurricula wordt vormgegeven; maar belangrijker nog, er schuilt een potentiële herijking van waardering voor nu nog weinig zichtbare creatieve praktijken. In 2018 werd de eerste fase van het onderzoek ondersteund met een KIEM bijdrage van het NWO.

Beleidsthema's

Platform Cultuur & Welzijn en Cultuureducatie & Talentontwikkeling: MAMA heeft zich bij een tweetal platforms aangesloten die ontstaan zijn in de aanloop naar het huidige cultuurplan: Cultuur & Welzijn en Cultuureducatie & Talentontwikkeling.

Platform Cultuur & Welzijn: Bibliotheek Rotterdam, CBK Rotterdam, Circus Rotjeknor, Cultuur Concreet, CVD, Digital Playground, DOCK, Epitome Entertainment, Het Klooster, Humanitas, Movisie, Museum Rotterdam, Noorderbreedte, North Sea Round Town, RCTH, Resto van Harte, Rotterdams Wijktheater, SKVR, Stichting Push, Studio de Bakkerij, Theater Netwerk Rotterdam, Theater Zuidplein, Villa Zebra, Welzijn Noord, Wereldmuseum, WMO Radar. Platform Cultuureducatie & Talentontwikkeling Codarts, Dansateliers, De Nieuwe Lichting, Grounds, HipHopHuis, Kunsthall, Music Matters, Productiehuis Flow, TENT, Theater Rotterdam, Theater Zuidplein, Villa Zebra, Witte de With.

De activiteiten van beide platforms zijn na twee jaar op een lager pitje komen te staan. In beide gevallen is het voeren van de coördinatie een extra belasting en is in 2018 gekozen voor enkele inspiratiebijeenkomsten en minder vaak regulier overleg. Daardoor ziet MAMA dat zij toch vanwege haar betrokkenheid met beide platforms in contact staat met een breder netwerk van partners.

Verdere samenwerkingen worden inhoudelijk vormgegeven rondom programmakansen en noden en altijd met oog voor het ondersteunen en stimuleren (en verbinden) van talent. Enkele voorbeelden van partners zijn: Young & United, Poetry International, Catalyse, Girls Club, Wavey Cartel, House of Ghod, Green Cabin Crew, Kontra, Next Generation Speaks en vele anderen.

Beleidsthema: internationale profilering

Als bijproduct van haar activiteiten en werkwijze heeft MAMA een goede internationale reputatie onder jonge kunstprofessionals. We merken dit door de aanwas van Team MAMA leden waarvan een substantieel deel bestaat uit internationale studenten of pas afgestudeerden. MAMA is een herkenbare community waar je als nieuwkomer gemakkelijk onderdeel van kan worden en zo je weg leert vinden in het Rotterdamse culturele veld.

MAMA ontvangt met regelmaat internationale bezoekersprogramma's en bouwt hiermee aan relaties die in de toekomst tot inspirerende samenwerkingen kunnen leiden. Ontmoetingen uit 2018 waar we in de toekomst op verder bouwen zijn: Marie Dufresne, Directeur en curator Kunsthall 6100, Jamal Nxedlana, oprichter en directeur Bubblegum Club Johannesburg, een afvaardiging van de Franse curatoren associatie CEA en we hadden het plezier een groep beleidsmakers van de Noorse gemeente Akerhus te ontvangen om te spreken over culturele diversiteit.

On the Point - Creative Europe

In 2018 werd het project *On the Point* gehonoreerd door Creative Europe – een talententrajec en uitwisselingsprogramma in samenwerking met Het Entrepot (Brugge), Fabrica (Brighton) en Public Room (Skopje). Elk van de partners rekruteert vanaf begin 2019 een groep jonge creatieven tussen de 20-28 jaar die in 2019 en 2020 zelf een programma conceptualiseren en uitvoeren, onder begeleiding van professionele staf en inspirerende coaches. Het gezamenlijke focuspunt is stedelijke omgevingen die op het kantelpunt van verandering staan. In elke partnerstad hebben die verandering net weer een andere aanleiding en context en ontstaat zo een rijke omgeving voor uitwisseling van ideeën. MAMA koos ervoor haar focus op het stadsdeel Feyenoord te leggen en stelde met zorg een programmateam samen waarbij gelet werd op vertegenwoordiging van betrokkenen vanuit het stadsdeel zelf.

Onderzoek

In 2018 heeft MAMA on- en offline publieksonderzoek uitgevoerd om onze inzichten over ons publiek te toetsen. Het onderzoek is uitgevoerd door Shirin Mirachor in samenwerking met studenten Art & Culture van de Erasmus universiteit. Daaruit voortkomend advies omlijnt een Brandtriangle voor MAMA die de grondslag vormt voor onze marketingstrategie.

Uit het onderzoek blijkt dat ons bezoek zich grofweg op drie verschillende manieren identificeert en hoe dat de relatie tot MAMA bepaalt:

1. De groep die een relatie heeft met de stad en geïnteresseerd is in van alles wat er in Rotterdam gebeurt, inclusief MAMA en deze daarin waardeert als venster op globale thema's.
2. De groep die specifiek een relatie met MAMA beoogt, van sporadische bezoeker tot degenen die echt willen participeren in Team MAMA, om redenen van community en culturele verrijking.
3. De groep die zich al direct als kunstliefhebber of –beoefenaar identificeert en MAMA als springplank ziet naar het (inter)nationale kunstveld of als knooppunt tussen ontwikkelingen.

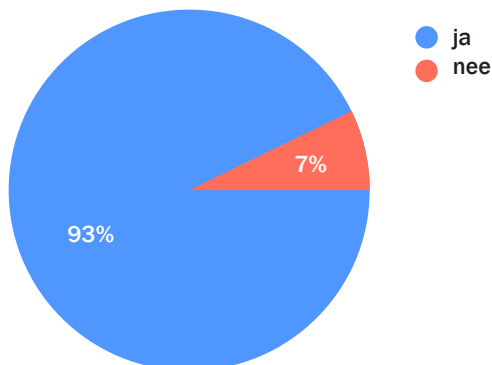
Dit komt behoorlijk overeen met doelgroepen die wij reeds hebben gearticuleerd:

- Young Urban Creatives/ Urban Nomads in Rotterdam en Nederland (de twintiger)
- Passanten op de Witte de Withstraat (en op locatie)
- De breed georiënteerde cultuurliefhebber, de cultuurverkenner en kunstontdekker
- Jongeren 14 / 18 jaar, uit (groot) Rotterdam
- Lokale, nationale en internationale jonge kunstprofessionals
- Professioneel publiek (internationaal)
- Collega's, partners, netwerk
- Culturele en algemene media en pers

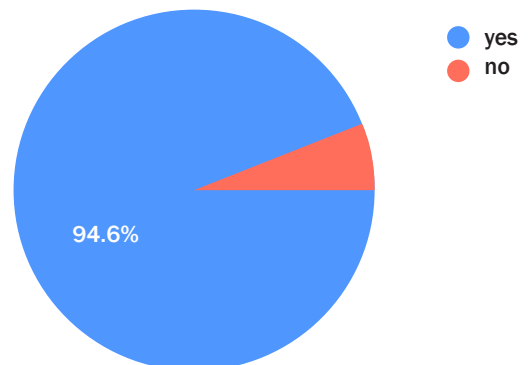
Imago & loyaliteit

MAMA heeft een open en sterk imago bij met name jonge mensen, en een speelse manier van communiceren die goed werkt: veel via-via, mouth-to-ear, e-mailingen, Facebook, Twitter, Instagram, Youtube, stickers, website en intensief flyeren. Ook uit het onderzoek blijkt dat mond-tot-mond reclame de beste strategie vormt, bijna de helft van het publiek weet ons te vinden via hun vrienden. Bovendien blijkt het bezoek uitermate loyaal: een indrukwekkende 90% claimt nog eens terug te komen.

Ben je van plan om vaker te komen?
57 responses

Are you planning on coming more often?
37 responses

Publiek

MAMA's claim dat wij een community zijn wordt door ruim de helft van het publiek herkend. Uitdagend, Vernieuwend, Experimenteel en ook wel 'raar' zijn veelvuldig aangevinkte steekwoorden.

Hoewel de uitstraling van de showroom over het algemeen als uitnodigend wordt ervaren (gem. 3,8 op een schaal van 5) is hier wel nog terrein te winnen. Een aanzienlijke 25% is zich niet bewust van de gratis toegang. Hoewel de veranderende tentoonstelling en daarmee radicaal andere gedaanten van de showroom in persoonlijke gesprekken erg gewaardeerd wordt, blijkt dat er ook onduidelijkheid is over wat er bij MAMA aan de hand is, dat soms drempelverhogend werkt.

Whize- onderzoek

De data die MAMA bij Rotterdam Festivals heeft aangeleverd ter analyse in het Whize onderzoek waren onvoldoende om een nauwkeurige analyse toe te passen. We maken dan ook slechts een aantal opmerkelijke observaties ten opzichte van deze en weerhouden ons van stellige conclusies.

De doelgroepen met de duidelijkste vertegenwoordiging bij MAMA zijn Stadse Alleseters; Stedelijke Toekomstbouwers en Digitale Kijkers. Dit komt aardig overeen met onze eigen conclusies: MAMA heeft een relatief jong publiek, bovenstaande groepen beslaan de leeftijden 18 – 45 jaar, en we zijn in trek bij jonge professionals die zowel hoog opgeleid zijn als die zichzelf vanuit informele circuits ontwikkelen.

Het publieksonderzoek is inmiddels op orde en zullen naar verwachting in 2019 een representatieve steekproef kunnen uitvoeren.

Profiel

Door de directe benadering en kleine persoonlijke schaal van onze activiteiten hebben we een behoorlijk scherp beeld van ons publiek – temeer omdat de grens tussen publiek en betrokkenen vaak nogal fluide is. We weten dat voor een beeldende kunstinstelling ons publiek bijzonder divers is; bezoekers aan de showroom zijn van alle leeftijden, achtergronden, opleidingen en beroepen. Waar de meeste organisaties vanuit demografisch oogpunt hun doelgroep segmenteren zou je kunnen stellen dat MAMA eerder naar haar doelgroep kijkt vanuit psychografisch perspectief; het is de open, nieuwsgierige, en scherpzinnig blik die de gemene deler vormt, een bepaalde kijk op de wereld. Er doet zich inderdaad een concentratie voor van twintigers en een stevige vertegenwoordiging van jonge dertigers en wat oudere tieners, maar ook de vijftigplusser is ons niet vreemd.

Marketing

Alle keuzes die MAMA maakt op het gebied van marketing, communicatie & publieksbenadering voeren terug op de kernwaarden: inclusiviteit, experiment en reflectie. Nieuwe marketingkeuzes zijn er op gericht deze waarden sterker naar buiten toe te uiten. We constateren dat we in feite een groei kunnen maken in verwachtingsmanagement voor het publiek, transparanter kunnen maken wie we zijn, wat we doen en wat men van ons kan verwachten. Meer aandacht naar bewust de kernwaarden uitdrukken in onze communicatiemiddelen en –keuzes staat boven aan de agenda.

Inclusiviteit

Inclusiviteit betekent voor ons een open blik richting pluriforme stemmen, anderen macht en zeggenschap en de gelegenheid onze ruimten toe te eigenen geven. Dat wil zeggen nieuwsgierigheid naar andere visies leidend is, maar niet dat wij geheel verstoken zijn van selectie of een bepaalde kwaliteitseis. In onze communicatie krijgt dit vorm door zo transparant mogelijk op de verschillende platforms die we hebben (showroom, IRL ontmoetingen en www.thisismama.nl) de keuzes die we maken te motiveren.

Publiek

Experiment

MAMA biedt ruimte voor experiment en mislukken is geen taboe. De openheid om te experimenteren gaat hand in hand met de waarde Inclusiviteit. Het experiment (of durven falen) leidt echter nog wel eens tot een 'ander' eindproduct dan bij de grotere instellingen waar productiewaarde vooral de norm is en dus soms tot onbegrip bij het publiek. In onze communicatie gaan we hiermee aan de slag door structureel de onderzoeksvragen en het proces van een project aandacht te geven en aan de bezoeker duidelijk te maken dat hun reactie onderdeel uitmaakt van het onderzoek en werk dat zich nog door ontwikkelt.

Reflectie

We reflecteren continu op de wijze waarop we inclusiviteit en experiment najagen en hoe dit in onze projecten tot uiting komt. Dat is een van de grootste krachten van de organisatie, maar wellicht ook het meest onderbelicht. Onze publieksbenadering waar het gesprek in de showroom centraal staat is intensief, persoonlijk, maar ook vluchtig en niet zomaar vast te leggen. Het IRL activiteitenprogramma verwelkomt het publiek als deelnemer aan deze reflectie, en hoewel boven verwachting goed bezocht, is dat slechts een beperkt aandeel van ons bereik.

Storytelling

Met het webplatform This is MAMA gaan we traditionele promotionele communicatie omzetten naar storytelling. We willen meer bieden dan de promotionele tekst die dicteert waar projecten over gaan, we willen de Umwelt van onze projecten aan het licht brengen en we willen laten zien welke gesprekken en inzichten deze projecten aanjagen, binnen Team MAMA, en daarbuiten.

Bovenstaande strategie sluit ook aan bij het beter bereiken en bedienen van de doelgroepen uit het Whize onderzoek. Verdere aanknopingspunten op het gebied van pers & samenwerkingspartners wordt in de loop van 2019 verder uitgewerkt.

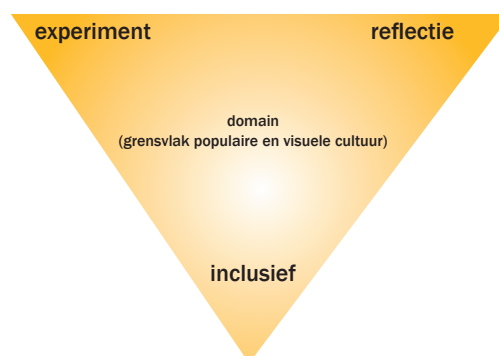
Prestaties

prestaties	opgegeven jaarplan	verslagjaar
aantal wisselende tentoonstellingen	6	6
aantal uren openstelling per week	1.400	1.250

Openingsuren

Het uitgangspunt voor de openingsuren is 28 uur openingsuren per week x 40 open weken = 1120 reguliere openingsuren, aangevuld met uren uit het educatieprogramma; IRL-events, exposities buiten de showroom en net-works-producties. In 2018 tellen we 1250 openingsuren, iets minder dan de raming uit het jaarplan 2018: 1400, mede als gevolg van een aantal korte renovaties aan de showroom in de zomer en winter van 2018.

Brandtriangle

Tentoonstellingen

- HOST
- Care Bare
- I'm f*n Pro Forma (afgeleide van Care Bare op Poppositions)
- Catalogue
- Tripping Autonomy – Graduation Show Piet Zwart Institute MFA @ De Kroon
- Character Building

Prestaties

Kengetallen publiek (niet afrekenbaar)

	opgegeven jaarplan	verslagjaar
Totaal aantal bezoekers per jaar	18.500	15.915
Waarvan betalende bezoeken	200	236
Waarvan aantal bezoeken in schoolverband	1.130	236

Herkomt bezoekers in Rptterdam		verslagjaar
Waarvan woonachtig in Rotterdam	x	64%
Waarvan woonachtig in regio Rotterdam	x	7%
Waarvan woonachtig in overige delen van NL	x	19%
Waarvan woonachtig in het buitenland	x	10%

Toelichting

Het totale aantal bezoekers wijkt iets af naar beneden. De feitelijke bezoeken in en rondom de showroom verhouden zich tot de cijfers van vorig jaar (in 2017 omstreeks 12.000).

Dit is het gevolg van een aantal besluiten gemaakt op het gebied van partnerschappen. Zo hebben we er bijv. voor gekozen om, vanwege de veranderende aard van Intersections, Art Rotterdam aan ons voorbij te laten gaan en ons in plaats daarvan te richten op Poppositions; een kunstbeurs die kleiner is (ca. 15.000 vs 3.500 bezoekers), maar inhoudelijk beter aansluit bij de missie en visie van MAMA.

In de showroom is er sprake van een groeiende groep vaste bezoekers én weten we te profiteren van het toenemende aantal cultuurgeïnteresseerden dagjesbezoekers dat Rotterdam aandoet. Er is – aangewakkerd door de verbeterende economie – een aanwas van toeristen-in-eigen-stad en buitenlandse toeristen die ons weten te vinden.

MAMA werkt veelal samen met opkomende talenten die zich hebben gevestigd in de regio. Onze programma's worden voornamelijk ontwikkeld door Rotterdammers en dat is af te lezen in de samenstelling van onze doelgroep. Ruim 70% van de bezoekers is woonachtig in Rotterdam of de regio Rijnmond. De grootstedelijke thema's die we onderzoeken zijn echter niet beperkt tot eigen stad: zo'n 30% van onze bezoekers is woonachtig buiten Rotterdam. Dat is voor ons een bevestiging dat we met ons programma een brug weten te slaan tussen onze eigen thuisbasis en andere gebieden. Vermoedelijk ligt het aantal bezoekers die in het buitenland wonen in werkelijkheid iets hoger; het aantal buitenlandse respondenten dat deelneemt aan ons publiekonderzoek is naar ons idee ondervertegenwoordigd.

Prestaties

Betalende bezoekers

Voor de volgende evenementen werd er entree berekend:

Started From The Bottom Now We're There (Again) ism Young & United (34)
Dinner show – Forever 21 (76)
Shake what your MAMA gave ya (228)
Workshop: Gore (9)
Workshop: Fan Art + Fan Fic (24)
Orcs & Oracles (85)
Totaal: 456

Allen vonden plaats in Rotterdam.

Daarnaast waren er enkele activiteiten waar wij aan deelnamen waarvoor ook entree wordt berekend, maar die door de koepelorganisatie wordt geïnd en beheerd.

Museumnacht (1.084)
Poppositions (3.500)

Bedrijfsvoering

MAMA werkt met een kleine staforganisatie (3,95 FTE), op projectbasis uitgebreid met freelance krachten en aangevuld door de kracht van Team MAMA. Het aantal FTE is in 2018 nog wat lager dan voorheen omdat de staffunctie curator na het vertrek van Marloes de Vries niet meer werd ingevuld.

Het aangekondigde vertrek van Marloes opende denkpijlen om de programmering te gaan heroverwegen. MAMA kiest nu vol overtuiging voor een model met gastcuratoren om meerstemmigheid te bevorderen, maar ook om haar activiteiten op het gebied van talentontwikkeling door te laten werken tot een poule van aankomende programmamakers. Deze inhoudelijke heroriëntatie leidt tot een fijnmaziger organogram die de relaties tussen MAMA's twee pijlers Artistiek Programma en Talentontwikkeling uitdrukt. Bijlage 1. toont een nauwkeurig uitgewerkt organogram en is voorzien van de verschillende rolomschrijvingen.

Twee nieuwe functies zijn het gevolg van de inhoudelijke heroriëntatie. Ondanks dat MAMA in 2017 al opschoof van Communicatie naar Marketing, zodat storytelling meer nadruk zou krijgen, bleek de realisatie van www.thisismama.nl telkens weer een ondergeschoven kindje te blijven. We realiseerden ons dat mits wij dit platform tot een succes willen maken we van meet af aan de nadruk op het programmerende en inhoudelijke karakter van de virtuele ruimte moesten leggen. We formuleerden een functie voor Editor-in-Chief en voegden tot ons grote genoegen Gari Koolen toe aan het team.

Het werken met een poule van programmamakers zorgt voor een inhoudelijke diversiteit die wij nastreven, maar houdt geen rekening met de inwerkperiode die een vaste curator krijgt. Om de wisselende individuen goed te ondersteunen, te verbinden met de juiste personen in de organisatie en bovenal de meerwaarde van Team MAMA goed tot bloei te laten komen ontwikkelde we een nieuwe rol voor een Facilitator. Naast het ondersteunen van activiteiten gericht op ieders individuele project is de facilitator ook verantwoordelijk voor de organisatie van meet-ups tussen de gastcuratoren die waardevol zijn voor hun kennisontwikkeling en uitwisseling.

In 2018, alsook het jaar ervoor, hebben er veel personele wisselingen plaatsgevonden. Deze zijn deels het gevolg van een inhoudelijke heroriëntatie op de samenstelling van het team om onze ambities op het gebied van inclusiviteit waar te maken en deels omdat MAMA in wezen een springplank is voor jonge professionals, en die groeien

Bedrijfsvoering

door. Toch moeten we ook concluderen dat er concurrerende sectoren zijn die meer stabiliteit en betere arbeidsvoorwaarden bieden, en zo heeft er tweemaal een vertrek ten faveure van de onderwijssector plaatsgevonden. In 2018 nam MAMA's directeur Nathalie Hartjes het initiatief voor de ontwikkeling van een cao-richtlijn voor presentatie-instellingen, in navolging van de ontwikkeling van een richtlijn kunstenaarshonoraria en aangemoedigd door de blijvende personele instabiliteit. De vraag om een gezamenlijke standaard te ontwikkelen werd op de agenda gezet van belangenvereniging De Zaak Nu, waaruit een werkgroep met collega's uit het veld werd samengesteld en een onderzoek- en schetsopdracht werd verstrekt aan SiRM. Andere deelnemers aan de werkgroep zijn: BAK, Utrecht; Plaatsmaken, Arnhem; NEST, Den Haag; TETEM, Enschede; De Appel, Amsterdam. Het onderzoek wordt gedaan op gezamenlijke titel van De Zaak Nu en Kunsten '92 en in 2019 is de richtlijn gereed.

De directeur werkt onder een vaste aanstelling voor onbepaalde tijd. In november trad Nathalie Hartjes toe tot het bestuur van De Zaak Nu. Er zijn geen nevenactiviteiten aan de orde die kunnen leiden tot belangenverstrengeling.

MAMA werkt sinds 2012 met administratiekantoor Force Finance. Zij verzorgen de boekhouding, loonadministratie en stellen de jaarrekening op. Force Finance is een kundige en constante partner met een gedegen kennis van de culturele sector.

MAMA maakt zich hard voor meer culturele diversiteit en inclusiviteit in de (Rotterdamse) culturele sector. Wij realiseren ons dat de gebrekkige representatie van de samenleving in de sector niet wordt opgelost als het narratief wordt beheerst vanuit een overwegend wit perspectief. We werken consciëntieus aan verandering van binnenuit (organisatie en bestuur).

Cultural Governance

Stichting Public Art Squad wordt bestuurd volgens het Bestuur + Directie model. Het bestuur onderschrijft de principes en best practice bepalingen van dit model zoals beschreven in de code cultural governance en spant zich in hieraan te voldoen conform de omvang van de stichting en haar activiteiten en het daaraan verbonden financieel en maatschappelijk belang.

MAMA's bestuur en directie hebben een functioneel contact. Ca. 4 – 5 keer per jaar vindt een bestuursvergadering plaats. De directeur agendeert urgente zaken, bespreekt behaalde successen en zich aandienende uitdagingen, en informeert over de aankomende periode. Het bestuur neemt vooral een adviserende, begeleidende en controlerende rol in. Wanneer het relevant is vraagt de directeur om bilaterale gesprekken voor advies ten aanzien van hun specifieke expertises.

Jaarverslag 2017

Het jaarverslag en de jaarrekening over 2017 zijn op 26 maart 2018 vastgesteld door het bestuur.

Accountant

Er was geen herbenoeming van de accountant aan de orde. De samenwerking met Berghout + Mas wordt voortgezet.

Risicobeheersing

In 2018 heeft MAMA de eigen inkomsten op basis van projectsubsidies weer behoorlijk op peil weten te brengen, naast blijvende stabilisering van inkomsten door dienstverlening. Het blijft uitdagend mogelijkheden tot publieksinkomsten te ontwikkelen passend bij MAMA's primaire doelgroep, met doorgaans een kleine beurs. Hoewel de publieksinkomsten relatief zijn gestegen ten aanzien van vorig jaar, heeft dit geen betrekking op winstgevendende activiteiten. De aandacht ligt dan ook meer bij de creatie van aantrekkelijke merchandise dan entreegelden. MAMA werkt met een kleine vaste bezetting en uitval of ziekte is een risico. Dit risico is deels afgedekt met een ziekteverzuimverzekering sinds 2010. Ziekte in de organisatie heeft ook een 'onzichtbare' nasleep, vanwege de extra inzet die van overige medewerkers wordt gevergd en doordat enige ontregeling van administratieve processen

Financieel resultaat

Het financieel resultaat over 2018 loopt nagenoeg gelijk met de geprojecteerde normbegroting en toont een bescheiden verlies. Over de hele linie zijn de kosten en baten voor de bedrijfsvoering en activiteiten in balans. In het kader van het meerjarenbeleid 2017 - 2020 honoreerde de gemeente Rotterdam onze aanvraag met een bescheiden groeien opzichte van de periode daarvoor. Daarnaast ontving MAMA een programmabijdrage van het Mondriaan Fonds voor de jaren 2017 & 2018.

Voor de jaarrekening is de normbegroting 2017-2020 het uitgangspunt. Daarmee volgt MAMA de inrichtingseisen van de Gemeente Rotterdam. De grootste afwijkende posten betreffen een andere realisatie van eigen inkomsten dan bij het indienen van het Cultuurplan voorzien was. Deze is voor het jaarplan 2019 van de Gemeente Rotterdam herzien, terwijl het jaarplan 2018 nog de meerjarenbegroting volgt.

In 2018 is een exploitatieresultaat behaald van minus €4.154. Hiervan wordt €1.519 gedoteerd van het bestemmingsfonds Mondriaan Fonds en komt deze op een saldo van €640. De algemene reserve neemt af met €2.635 en komt op een totaal van €30.100.

Het bestuur acht dit een acceptabel verlies in het licht van een aantal grootschalige investeringen zoals TOP, een nieuwe visuele identiteit en de realisatie van de nieuwe website, alsook de grootschalige viering van MAMA's 21 jaar bestaan.

Voor een uitgebreide toelichting op het financieel resultaat verwijzen wij naar het bestuursverslag in de jaarrekening op pagina 3 - 7.

BKV

Het college van b en w van de gemeente Rotterdam verdeelt de BKV-gelden elke vier jaar onder beeldende kunstinstellingen. In de nota Reikwijdte en Armslag staat vastgelegd dat de toekenning en besteding van BKV gelden in 2017 -2020 bij dienen te dragen aan het Rotterdamse productieklimaat voor beeldende kunst, vormgeving en fotografie of aan de inkomensvorming voor beeldend kunstenaars in de stad. De BKV-gelden zijn in 2018 hoofdzakelijk aangewend om lokale jonge talenten opdrachten te verstrekken voor nieuw werk, dan wel opdrachten die ondersteunend zijn aan hun portfolio-vorming. We legden veel nadruk op jonge Rotterdamse makers in het kader van de In Real Life randprogrammering. De viering van 21 jaar MAMA was bijvoorbeeld een uitgelezen moment om Rotterdams talent onder de aandacht te brengen, maar ook in de tentoonstellingsprogrammering werd veelvuldig met lokale makers samengewerkt; zoals Care Bare met kunstenaar Mat Do, Catalogue, samengesteld met Publication Studio Rotterdam en in de redactie & project team van Character Building.

Wij stelden dat conform de BKV-regeling van de totale bijdrage 70% direct inkomensvormend zou zijn. De bedragen die zijn toegerekend aan de BKV-gelden betreffen uitsluitend de kosten voor honoraria en ontwikkelingskosten van nieuwe kunstwerken. De overige 30% betreffen een toerekening van de kosten die MAMA maakt voor het presenteren en distribueren van het nieuwe werk in personele en materiële zin. MAMA heeft hiermee in 2018 aan de BKV-eisen voldaan.

Tot slot

Het bestuur van MAMA is trots op de behaalde resultaten, zowel inhoudelijk als qua bedrijfsvoering. We blijven doen waar we het sterkste in zijn: verbinden, en het presenteren van een artistiek uitdagende inhoud met een no nonsense attitude.

We bepalen de ambitie, stellen kwaliteitscriteria en creëren een podium waarop we onze successen kunnen delen en het woord aan anderen kunnen geven, zodoende onze inhoud verrijkend. Door- en toestroom van talent staan centraal in onze programma- én organisatiekeuzes.

HOME | IN REAL LIFE | NETWORKS

2017 – 2020

MO

Inhoudsopgave

MAMA in 2018	3
---------------------	----------

Jaarkalender	4 - 5
---------------------	--------------

Hoogtepunten	6 - 12
---------------------	---------------

MAMA, Stichting Public Art Squad
Postadres: Postbus 23070
3001 KB, Rotterdam
Bezoekadres: Witte de Withstraat 29 - 31
3012 BL, Rotterdam

Contactpersoon: Nathalie Hartjes
M. nathalie@thisismama.nl
T. 010 233 20 22
W. www.thisismama.nl

Kvk. 242 72 758
Btw. NL 80637005 B01
IBAN: NL66 TRIO 0338 6641 65

MAMA in 2018

MAMA kijkt terug op een enerverend jaar waarin we veelbelovende en waardevolle verbindingen zijn aangegaan met een divers publiek, bijzondere kunstenaars en onverwachte samenwerkingspartners. 2018 was het tweede jaar van het nieuwe beleidsmantra HOME | IN REAL LIFE | NETWORKS. Wat het jaar bovenal bijzonder maakte was onze verjaardag: MAMA werd 21 jaar. In de volksmond 'volwassen'. Dat voelt bijna als een tegenstrijdigheid voor een instelling die zich richt op de jongste generatie makers én publiek. We vierden dit uitgebreid met een manifestatie op verschillende plekken en met verschillende makers - consequent zetten we ons rijke verleden in om nieuwe makers kansen te geven. En dat blijven we doen, ook de aankomende 21 jaar.

Voor een kleine organisatie met gemiddeld 4 FTE programmeert MAMA uitzonderlijk veel. Dat is mogelijk omdat MAMA vooraleerst een platform is: voor visuele cultuur en jong talent. Ieder die zich bij Team MAMA wenst aan te sluiten krijgt de kans om een podium te claimen voor hun ideeën, of achter de schermen vaardigheden te leren die hun kansen in de culturele sector vergroten. Verkijk je dus niet op het bescheiden aantal medewerkers, Team MAMA is groter en de drijvende kracht van onze organisatie.

Team MAMA bestond in 2018 uit:

Anne van Ophem (Student Fine Art), Bart Kodde (Student Fine Art and Design in Education), Brigitte Jansen (Project manager, Instituut van Beeld en Geluid), Charmaine van Leyden (Student Visual Art and Design management), Ciska Meister (Student Audiovisual Design), Darly Benneker (Student Education in Arts), David Jellema (Student Fine Art), Ellie Cholakova (Student Arts & Culture), Esmeralda Hoffman (Game producer), Fabienne Hendriks (Student Fine Art and Design in Education), Fereshteh Andi Saatlo Anzures (Student Cultural Economics & Entrepreneurship), Georgina Carp, Gloria Avgust Panova Visual Artist), Iris Boers (Student Fine Art and Design in Education), Ioana Raileanu, (Student Cultural Economics and Entrepreneurship), Jacques Kayser, (Student Arts & Culture), Julia Perehuda (Student Graphic Design), Jullaya Vorasuntharoso, (Student Cultural Economics and Entrepreneurship), Karlijn de Lange (Student Fine Art and Design in Education), Kelly Schoenmakers (Student Leisure and event management), Kolijn Jagersma (Student Cultureel Maatschappelijke Vorming), Laura Grimm (Visual artist), Lauren Verheijen, Levin Stein (Performer), Lila Athanasiadou (Architect and curator), Lotte Akse (Audiovisual Designer), Louisa Teichman (Student Graphic Design), Louisa Schmaderer, Maria Mombers (Student Illustration), Maroeska Mulder (Student Fine Art and Design in Education), Mart Koenen (Student Fine Art and Design in Education), Paula Segura Kliesow (Student Arts & Culture), Selina Tady (Student CMV), Sjors van Rijsbergen (docent), Suzan van den Bulk (Student Fine Art and Design in Education), Tom Kraanen (Illustrator), Tomas Mutsaers (Photographer), Yahaira Brito Morfe (Student Graphic design), Yuki Dupain.

Dit activiteitenverslag is niet volledig: In plaats van een feitelijk verslag van alle activiteiten lichten we de hoogtepunten eruit. De momenten die ons hebben verbaasd, waarvan we hebben geleerd, waar we positieve energie van krijgen en doorwerken in onze koers op de toekomst. Met gepaste trots en enthousiasme lichten we toe hoe deze in de praktijk zijn gebracht en delen we inzichten die hieruit voortkwamen. Dit verslag is dan ook een selectie van de activiteiten in de uitgebreide jaarkalender. Degene die meer wilt ontdekken over MAMA nodigen we uit ons op te zoeken, live in de showroom tijdens een van onze exposities of de vele events; of online in onze kersverse virtuele wereld: www.thisismama.nl.

Tot slot, wil ik een woord van dank uit spreken aan alle medewerkers die in stafverband of op projectbasis in 2018 aan MAMA verbonden waren en het jaar mogelijk hebben gemaakt:

Laura Deschepper, Brigitte Jansen, Kim de Haas, Maritte Joseph, Fheonna van der Helm, Faye Holdert, Mart Koenen, Gari Koolen, Abraham Meeuwssen, Shirin Mirachor, Tomas Mutsaers, Giulia di Pietro, Ivo Sieben, Isabelle Sully, Milou Terpstra, Frédéric van de Velde, Marloes de Vries, Sigmar Vriesde. Yin Yin Wong.

XO!

Nathalie Hartjes (Directeur MAMA)

Jaarkalender 2018

Januari

12 januari
Kunstblock Nieuwjaarsborrel @TENT/Witte de With CCA

19 – 20 januari
New Year New Me
Networks project (verslagjaar 2018) @Performance Bar

Februari

4 februari
Tube-U-Lair
Filmprogramma @ WORM

8 februari
Downtown Gallery Night Art Rotterdam
Avondopenstelling @ Showroom MAMA

9 februari
Anomalous.
IRL by Team MAMA
Onderdeel van Kunstavond XL @ Showroom MAMA

15 februari
100% Masterclass Art Mediation
bijdrage van Sepake Angiama en Clare Butcher
@ en ism TENT/Witte de With CCA

Maart

3 maart
Museumnacht010: Opening Care Bare,
met performances van Mireille Tap en Angharad Williams,
knipbeurten door Salon DKUK @ showroom MAMA

4 maart – 13 april
Care Bare
Solotentoonstelling Mat Do, in samenwerking met DKUK
@ showroom MAMA

4 maart
Capitalist Artist Scum
Podcast & knipbeurt van DKUK, sprekers/modellen: Weronika
Zielinska, Vivian Sky Rehberg en Gerben Willers

16 maart
smARTdates ihkv Volkskrant Beeldende Kunstprijs, deelname
Nathalie Hartjes @ Museum Schiedam

27 maart
Started from the bottom, now we're there (again)
ism Young & United @ WORM

April

13 april
Bye Bye – Doi Doi,
Streetmodelling performance door Kelly-Anne van Steveninck
en Lewis Ramos @ showroom MAMA

19 t/m 22 april
I'm f'n Pro Forma (fka Care Bare)
ism Mat Do, DKUK @ Poppositions Off-Fair, Ateliers Coppens,
Brussel

28 april
Wereldkampioenschap verstoppertje (pilot)
Kunstblock @ Witte de Withkwartier

Mei

11 mei
Opening Catalogue @showroom MAMA
Coolstof: Van Cinema
door Geo Wyeth & Jay Tan @ Witte de Withstraat

12 mei – 22 juli
Catalogue
Groepstentoonstelling met Toon Fibbe, Jacqueline Hoang
Nguyen, Sabrina Chou, Natascha Sadr Haghighian, Janice
Kerbel en Sam Gould
ism Publication Studio Rotterdam @ Showroom MAMA

12 mei
Prologue
Lezing Francis McKee
Booklaunch Flow Country van Jasper Coppes @ showroom
MAMA

17 mei
100% Masterclass Art Mediation
FAQ over Q&A door Geert Maarse @ en ism TENT/Witte de
With CCA

30 mei
Interlude
Booklaunch & reading Dolores Dorantes - Copia
ism Poetry International @ showroom MAMA

Juni

29 juni
I only read when I'm on holiday
IRL by Team MAMA
ism MADLAB studio en RAAR, Rotterdam Art and Radio @
MADLAB studio, Rotterdam

Juli

1 juli
Team MAMA BBQ

6 juli
Epilogue
presentaties van Nathalie Hartjes, Elaine Wing-Ho, Yin Yin
Wong en dj-set door Zwillingpaar @ V2_

6 juli
Opening Tripping Autonomy
Onderdeel van Kunstavond XL @ De Kroon

7 t/m 15 juli
Tripping Autonomy
Eindexamenexpositie Master Fine Arts Piet Zwart Institute
met werk van: Timur Akhmetov, Sophie Bates, Shraddha
Borawake, Katharina Cameron, Larisa David, Marta Hryniuk,

Jaarkalender 2018

Alexander Iezzi, Anne Kolbe, Johanna Kotlaris, George Nesbitt, Collette Rayner, Victor Santamarina, Anastasia Shin, Nicholas Thomas en Sophie Varin @ De Kroon

Augustus

3 augustus – 7 september

Summer Swap – HOWLING PANCAKES

ism NoDoughCollective @ showroom MAMA

September

7 september

Kunstavond XL – Opening Culturele Seizoen

Finissage Howling Pancakes

onderdeel van Kunstavond XL @ showroom MAMA

27 september

Opening Character Building: Creating, Playing, Embedding

Met lezingen van Nicolle Hemmerichs en Raven Star Cosplay @ showroom MAMA

28 september - 9 december

Character Building: Creating, Playing, Embedding

Met bijdragen van: Cosplayers: Elfmist, Iska Cosplay, Lucid Belle, Silas The Virus. Redactie: Daryl Grootfaam, Esmeralda Hoffman, Belle Venema, Harmen Meinsma, Nicolle Lammerichs en Yahaira Brito Morfe.

Onder begeleiding van: Laura Deschepper, Frédéric van de Velde @ showroom MAMA

29 september

Lo-Fi Cosplay

Workshop

ism HOTMAMAHOT @ Showroom MAMA

Oktober

17 oktober – 17 november

Breaking Barriers

Manifestatie 21 jarig bestaan van MAMA

17 – 27 oktober

Remix Tours 21/21

Met werk van: Remco Blom, Kerrin Go, Yahaira Brito Morfe, Jayda Reeberg, Tom Kraanen, Jelmer Konjo, Mireille Bakx, Anna Nana, Márton Kabai, Laura Grimm, Tim Braakman en Brigitte Jansen @ de Rotterdamse straten

20 oktober

GC Skatemom: best trick & art contest,

ism Green Cabin Crew @ Twist & Shout

20 oktober

Dinnershow: Forever 21

performances: House of GHOD, Wei not Sing, Ma-Ma Queen, Marilyn Merlot, Tommy Ventevogel, Nathalie Hartjes, Kim de Haas, Climax Girls en De Rotterdamse Viswijven

ism House of Ghod @ en ism BAR

November

2 november

Symposium: 100% Hedendaags: Kunsteducatie voor het voortgezet onderwijs

bijdragen van: María Acaso Piet van Hecke, Fabienne Hendriks, Sanne Scholten, David Smeulders, Judith Vorwerk, Sigmar Vriesde, Yoei Meessen, Mirjam van Tilburg, Leanne Turvey en Alice Walton @ en ism TENT/Witte de With CCA

2 november

Fotoshoot: PLAYING

ism REC. Festival @ showroom MAMA

10 november

Gore & Special Effects

Workshop

door Iska Cosplay @ showroom MAMA

16 november

Creating Fan Art & Fan Fic

Workshop

door Daryl Grootfaam @ showroom MAMA

17 november

Party: Shake wat your MAMA gave ya

talk: Rishi Badal, Gyz La Riviere en Yahaira Brito Morfe

performance: Alexander Iezzi, Willem de Haan

DJ's: Zoe (Wavey Cartel), Cen Giz + Lin Tonic en Mary Posa (aka Alexander Iezzi) @ en ism BAR, Rotterdam

30 november

KONTRA festival

Networksproject

met werk van: Elias Delado, Daniel Grita, Marieke Den Ouden, Janneke Wing, Nina Fernande, Jesse van Epenhuisenm, Zielman Björn, Lotte Koppens, Hana Slaninová. DJ's: LOKA, Chocolate Swirl, Wavey Cartel, LUNARboi. Performers: Fabz PI, Kim Netto, HERMANO, Wouter Nieuwenhuis, Mathieu Wijdeven, Paula Alvalá, Rebekka Fries. MC: Monsieur Le Vurrr. samengesteld door Zuza Nazaruk en Joanna Cavaco @ Roodkapje

December

7 december

Orcs & Oracles: Live action role-playing

Team MAMA IRL

Concept & uitvoering: Levin Stein, Louisa Teichmann en Eli Cholakova @ showroom MAMA

9 december

Embedding

Open Mic afternoon Fan Fiction @ showroom MAMA

Hoogtepunten

#IRL by #Team MAMA

Binnen het meerjarenprogramma HOME | IN REAL LIFE | NETWORKS (2017-2020) leggen we de nadruk op de live ontmoeting door bij elke tentoonstelling te streven naar een activiteitenprogramma van ca. 4 events. Soms zijn deze speels en toegankelijk voor een groot publiek, dan bouwen we weer rust in voor introspectie. Ten minste een van deze activiteiten wordt vormgegeven door leden van Team MAMA, we verwelkomen hun reacties op de ideeën die in de tentoonstellingen naar voren komen – en vooral de veelheid van vormen waarin ze dit uitwerken.

De #IRL-events door Team MAMA zijn inmiddels een gekoesterd onderdeel van ons programma en functioneren voor hen als een versneld leertraject om ervaring te doen in het samenstellen van publieke programma's. De pitches zijn altijd verrassend en openen nieuwe perspectieven op de thema's uit de tentoonstellingen. Ook dit jaar zorgde dit programmaonderdeel voor een aantal bijzondere avonden.

Een bijzondere vermelding gaat naar de performance avond Anomalous. (9.02.18), samengesteld door Jacques Kayser en Sjors van Rijsbergen als reactie op de tentoonstelling HOST (14.11.17-11.02.18) waar werk werd getoond van Jaako Pallasvuori & Anni Puolakka en Tarwuk, allen begaan met rituelen, fantasy, techno/cyber-heidenen en het occulte, wat een passend tegengeluid geeft in tijden waarin de zogenaamde rationele wereld net zo irrationeel blijkt.

Jacques en Sjors nodigden jonge kunstenaars Dieuwke Boersma, Toine Klaassen, Jonny Mehrez & Vesuhely Americana en Thieu Smeets uit om het post-apocalyptische huis dat door de kunstenaars als expositie was neergezet als spectrale wezens te bevolken. Het publiek werd een vervreemdend bezoek voorgeschoteld met langharige monsters, steam-punk gastheren die gelei uit hun zakken aanboden en uitnodigden tot een defractale meditatie.

Anomalous. vond plaats tijdens de Kunstavond XL ter gelegenheid van Art Rotterdam en was buiten museumnacht een van de drukstbezochte avonden van het jaar. Dieuwke Boersma's deelname leidde tot haar selectie als een van de programmamakers van 2019.

Later in het jaar antwoordde Laura Grimm en Sacha Hermann in samenwerking met hun kunstenaarscollectief MADLAB op de tentoonstelling Catalogue (11.05.2018 – 21.07.2019, samengesteld door Publication Studio Rotterdam) met het event I only read when I am on holiday in de MADLAB studio in Rotterdam Noord. Het publiek kon plaatsnemen op een ééndaags gelegenheidsstrand en al mediterend op de horizon (een live-stream van de kust voor Nice) luisteren naar de voordracht van verschillende korte verhalen uit de catalogus van Publication Studio als uitputtingsslag voorgedragen door Laura zelf.

Op 7 december orkestreerden Levin Stein, Louisa Teichmann en Eli Cholakova een Live Action Role Play event in het kader van Character Building. Waar het publiek nog niet geactiveerd was om mee te tekenen, knutselen of een kostuum aan te meten van dit project over en met de Cosplay gemeenschap, kon het er nu niet aan ontsnappen. Deze avond kwamen ze alleen maar uit door de fabel ontwikkeld door Levin, Louisa en Eli uit te spelen en het geheim te ontdekken. Met special guest Daryl Grootfaam, aka Krampus aka De Kralinger.

WWW.THISISMAMA.NL en nieuwe samenwerking met HOAX

Samenvallend met MAMA's 21 jarig bestaan vonden we het tijd om onze visuele identiteit sterker aan te zetten en te kiezen voor een herkenbare huisstijl om over alle uitingen van MAMA uit te rollen, van visitekaartje tot showroom façade, van online platform tot hostbalie.

MAMA presenteerde eind 2017 een Open Call met het doel een nieuwe vormgever te zoeken voor een langdurig samenwerkingsverband. Na een zorgvuldige selectieprocedure, in samenspraak met leden van Team MAMA, werd ontwerpbureau HOAX geselecteerd.

Hoogtepunten

HOAX ontwikkelde MAMA's nieuwe huisstijl die zij meteen voorzagen van een nieuw logo – een gewaagde stap, want al 21 jaar lang droeg MAMA het kenmerkende logo van 75B, geïnspireerd op Barbara Kruger's parodische blik op reclame en propaganda. Een logo wat in 1997 eigenlijk niet door de beugel kon, maar daarmee wel een onmiddellijke klassieker werd. HOAX baseerde MAMA's nieuwe logo op dezelfde kernvraag: Welke provocatie kan eigenlijk niet meer, in een tijd waar typografisch alles mogelijk is? Geïnspireerd door de remix-cultuur die op allerlei manieren door MAMA's geschiedenis heen zichtbaar is kaapten zij het logo van werelds meest gerenommeerde moderne kunsttempel en voorzagen deze van MAMA's specifieke 'a' en slaagden ze erin MAMA treffend neer te zetten: Na al die jaren niet meer te ontkennen als "instituut" maar nog steeds de draak stekend met de gevestigde orde.

Andere pijlers van MAMA's huisstijl zijn vier onderscheidende kleuren die elk van onze werkgebieden vertegenwoordigen en een eigenzinnig door HOAX ontworpen lettertype Franklinstein Fat Roman.

Eind 2018 was het dan eindelijk zover: www.thisismama.nl werd realiteit. MAMA constateerde in haar meerjarigenplan (geschreven 2016) dat de online en offline realiteit van haar primaire doelgroep – de twintiger – en een dezelfde zijn en dat het hoog tijd werd om MAMA's digitale ruimte als een programmeerbaar verlengstuk of tegenhanger van de showroom te gaan zien. Sterker nog, al vanaf MAMA's oprichting werd deze kracht herkend maar tot op heden was de inrichting van die ruimte er niet op gebouwd om diverse content te hosten. Gari Koolen werd aangesteld als Editor-in-Chief en stelde een redactie samen uit Team MAMA leden: Brigitte Jansen, Milou Terpstra, Annosh Urbanke en Belle Venema.

Care Bare

Solotentoonstelling Mat Do in samenwerking met DKUK, 4 maart – 13 april

I'm f'n Pro Forma (fka Care Bare)

Installatie van Mat Do, 19 – 22 april @ Poppositions Off-Fair Brussel

Een van MAMA's artistieke hoogtepunten van 2018 was de solotentoonstelling Care Bare van Mat Do.

Mat concentreerde zich op de onverzadigbare verslavingen van onze consumptiemaatschappij en hoe wij verleid worden door een vals idee van saamhorigheid door de zogeheten platformeconomie. De tentoonstelling leende van de vormtaal van een kapsalon – een historisch voorbeeld van platformeconomie avant-la-lettre, waar de individuele kapper een stoel kon huren. De pop-up haarsalon droeg de boodschap uit dat corporate platforms ons in feite niets kunnen bieden behalve een illusie van intimiteit, authenticiteit en op maat gemaakte zorg.

Care Bare kwam tot stand in samenwerking met de Londense haarsalon DKUK die een dubbelfunctie heeft als avontuurlijke expositieruimte, een strategie van oprichter Daniel Kelly om als kunstenaar zijn hoofd boven water te houden en tegelijkertijd platform voor bevriende kunstenaars te creëren

Met steun van het Stimuleringsfonds voor de Creatieve Industrie maakte Mat een hele reeks aan nieuwe werken met een grote aandacht voor de productiewaarde maar waarvoor hij ook de impliciete verstrengeling met de commerciële sector opzocht. Bijzonder lasercut lederwerken werden gerealiseerd bij Blue City en sponsorships werden gesloten met kantoormeubilair bedrijf Bisley en tijdschriftengigant Cosmopolitan. Voor de gelegenheid bracht MAMA met Mat Do een limited edition serie longsleeves en sweaters uit als merchandise.

De opening vond plaats tijdens de vierde editie van Museumnacht 010 met twee performances van kunstenaars Mireille Trap en Angharad Williams .

Het grootse sluitstuk van het project was een presentatie in aangepaste vorm op Poppositions Off-Fair in Brussel (19 tot 22 april 2018). Opgezet als een experiment om de organisatie van een kunstbeurs te bevragen vanuit een onafhankelijke en kritische positie, sloot de positie van Poppositions naadloos aan bij de centrale thema's van Mat Do's werk. MAMA's presentatie was de eye-catcher van de beurspresentatie die werd samengesteld door Nikolaas Johannes Lekkerkerk onder de titel 'In Watermelon Sugar'.

Hoogtepunten

Zowel tijdens de tentoonstelling in MAMA als tijdens de presentatie in Brussel werd de installatie geactiveerd door knipbeurten van het DKUK-team. De gesprekken die tijdens deze kapperssessies plaatsvonden zijn onderdeel geworden van Daniel's doorlopende project Capitalist Artist Scum, een podcast de impliciete relatie tussen de culturele sector, geld en gentrificatieprocessen onderzoekt.

Catalogue

Tentoonstelling met Publication Studio Rotterdam, 12 mei – 22 juli

Catalogue vormde de kroon op eerdere samenwerkingen die MAMA in voorgaande jaren met de kleinschalige onafhankelijke uitgeverij Publication Studio Rotterdam had gerealiseerd; de beperkte oplage publicatie Notes binnen het tweeweeks zomerspektakel I <3 Camp (2016) als hedendaagse reactie op Susan Sontag's essay Notes on Camp en de publicatie Crooked Elbow Serpent Brain, uitgegeven ter gelegenheid van de Piet Zwart MFA Eindexamententoonstelling in 2017.

Een van de beginselen van Publication Studio is de opvatting van de realisatie van het boek als sociale daad. Door dialoog, netwerk en DIY attitude te betrekken in het idee van publiceren, is een wereldwijd netwerk Publication Studio's ontstaan (origine in Portland, Oregon) waar de Rotterdamse tak een van de meest actieve leden van is, opgericht door Yin Yin Wong – die haar Rotterdamse culturele leven ooit begon als Rookie bij MAMA nadat zij van de Werkplaats Typografie in Arnhem was afgestudeerd.

In de tentoonstelling Catalogue werd de catalogus van publicaties uit het verleden behandeld als een manifestatie van de Publication Studio. De tentoonstelling was in omgekeerde volgorde gemaakt, waarbij de catalogus van het volledige netwerk als uitgangspunt werd genomen in plaats van een catalogus te maken in aansluiting op de tentoonstelling. Er werd een tastbaar beeld van Publication Studio gepresenteerd door kunstenaars uit te lichten met wie zij idealen delen, en rode draden werden in de tentoonstelling geweven rondom thema's als zichtbaarheid, toegankelijkheid en (alternatieve vormen van) distributie. Dit varieerde van mail-art en fictieve honkbalwedstrijden tot kunstwerken die nooit daadwerkelijk gearriveerd waren.

MAMA nodigde Publication Studio Rotterdam uit om een tentoonstelling te maken omdat zij PSR's DIY-aanpak een inspirerend voorbeeld vindt voor haar achterban en een algemeen jong publiek die wegen probeert te vinden hun culturele expressie zichtbaar te maken. PSR trainde Team MAMA in de kunst van het boekbinden met simpele toestellen en gedurende de expositie kon het publiek een Catalogue vers van de pers bemachtigen, ter plekke in elkaar gezet door een van onze hosts.

Catalogue is mogelijk gemaakt door Stichting Bevordering van Volkskracht en de Gemeente Rotterdam.

Tripping Autonomy

Eindexamenexpositie van het Piet Zwart Instituut, 7 juli – 15 juli @ De Kroon

Kunstenaars: Timur Akhmetov, Sophie Bates, Shraddha Borawake, Katharina Cameron, Larisa David, Marta Hryniuk, Alexander Iezzi, Anne Kolbe, Johanna Kotlaris, George Nesbitt, Collette Rayner, Victor Santamarina, Anastasia Shin, Nicholas Thomas, en Sophie Varin.

Voor het derde jaar was MAMA de expositiepartner van de Master Fine Arts van het Piet Zwart Instituut. Onder de titel Tripping Autonomy behaalde een lichter van 15 kunstenaars hun MA graad in de voormalige elektrotechnische fabriek De Kroon in Rotterdam-West, op de grens van het opkomende MH4 gebied.

In de MFA ligt de nadruk op een zelfgestuurde studio- en onderzoekspraktijk, waarbij de grenzen van autonomie steeds opnieuw afgewogen worden. In Tripping Autonomy stonden de samensmeltingen en schiften tussen kunst en leven centraal. Met de tentoonstelling werd er beroep gedaan op de vrijheid om te 'trippen', of dit nu het oproepen van hallucinaties, struikelend tijdens het experiment of als een reis naar een nieuw (mentaal) oord.

Hoogtepunten

MAMA koos ervoor de tentoonstelling naar een uitdagende locatie te brengen, niet alleen om de praktijken van de kunstenaars goed tot hun recht te laten komen, maar ook binnen haar ambitie vaker op andere locaties door de stad zichtbaar te zijn en nieuwe verbindingen met creatieve partijen aan te gaan. De Kroon was op dat moment nog in opstartfase en inmiddels uitgegroeid tot een echte makers-hub. Dankzij hun medewerking en flexibiliteit ontstond er onder artistieke leiding van Marloes de Vries een eindexamenexpositie die zich met elke andere groepstentoonstelling kon meten. Een bijzondere vermelding gaat naar de imposante presentatie van Timur Akhmetov, die binnenkort op een substantiële solotentoonstelling in Kunstfort Vijfhuizen kan rekenen. Hier zijn we trots op, want het MAMA bekend dat Vijfhuizen curator Zippora Elders zijn werk voor het eerst tijdens Tripping Autonomy heeft getroffen.

HOWLING PANCAKES (Summer Swap)

Groepstentoonstelling door NoDoughCollective (leden van de MADLAB studio (Laura Grimm en Sasha Herman) en Tom Kraanen), 3 augustus – 7 september

Deelnemende kunstenaars: Dorothy Cheung, Tomoko Hasuwa, Swaan Mostert, Noa Silver, Jelmer Konjo, Levi Jacobs, Dewi Elsinga, Robert Rost, Tim Muldert, Noel Deelen, Franky Sticks, Laura Sprenkels, Andreea Peterfi, Ruben Planting, Gerolamo Lucente, Chantal van Lieshout, John Padrino, Lily Higgins, Tiemen Visser, Arash Fakhim, Maurice Gobert, Yasmim Flores, Angelo Ursini, Guus Bakker, Julia Aurora Guzman, Ide André, Roland Spitzer, Sasha Herman, Tom Kraanen en Laura Grimm

Special appearance: Caveman. Act tijdens de finnisage: Dion and the Magic Chords
<http://www.howlingpancakes.nl> <http://madlabstudio.nl/>

MAMA heeft sinds 2017 een nieuwe traditie: de Summer Swap. In de zomer geeft MAMA de sleutel weg aan een jong collectief die zonder inmenging hun gang kan gaan in de showroom. Zo kan MAMA zelf op adem komen en tegelijkertijd genereus zijn met de schaarse mogelijkheden voor expositieruimte in het centrum van Rotterdam. MAMA is blij dat zij op deze manier nieuwe onafhankelijke partijen kan steunen, maar neemt uitdrukkelijk afstand van het resultaat én de credits. Die zijn tijdens de swap echt voor de makers, bezoekerijfers worden dan ook principieel niet meegenomen in onze eigen prestaties. Toch willen we graag melding maken van wat het No Dough Collective in 2018 heeft weten te realiseren.

Zij waren de geestelijk ouders van de collectief groeiende groepstentoonstelling HOWLING PANCAKES georganiseerd, dat in het teken stond van absolute afhankelijkheid van rest, gerecycled en gedoneerd materiaal. Elke week werd een groep kunstenaars uitgenodigd om plaatsgebonden kunst te maken met van tevoren verzameld materiaal. Het motief hierachter was tweeledig. Ten eerste diende de tentoonstelling als middel om samenwerking tussen makers te stimuleren. Ten tweede werd er ook licht geschinen op de potentie van makers om met weinig middelen veel te kunnen realiseren door het op verschillende manieren in te zetten. Iedere vrijdag werd het kunstwerk onthuld en ging daar een ceremoniële overdracht van de showroom sleutel aan de nieuwe kunstenaars mee gepaard.

Character Building: Creating, Playing, Embedding

Tentoonstelling-in-progress, 28 september – 9 december

Met bijdragen van: Cosplayers: Elfmist, Iska Cosplay, Lucid Belle, Silas The Virus.
Redactie: Daryl Grootfaam, Esmeralda Hoffman, Belle Venema, Harmen Meinsma, Nicolle Lammerichs en Yahaira Brito Morfe

Onder begeleiding van: Laura Deschepper, Frédéric van de Velde

Hoogtepunten

Character Building richten zich op het fanfenomeen Cosplay – en vooral, de fans die samen deze fanwereld maken en zo inmenging zoeken in mainstream popcultuur. Cosplayers transformeren fysiek en mentaal in hun favoriete personages, met bijbehorende handgemaakte outfits, attributen en achtergrondverhalen. Cosplay speelt met de vormgeving van de eigen identiteit en biedt de mogelijkheid om op eigenzinnige en unieke wijze te reageren op bestaande verhalen. Tijdens Character Building werd de showroom omgetoverd tot een Cosplay-walhalla dat diende als een veilige omgeving om in te experimenteren met, en leren over, cosplay in al zijn facetten. Met Character Building vroeg MAMA aandacht voor het creatieve vermogen van cosplayers om de status quo te bevragen en hun eigen identiteit vorm te geven. MAMA legde hierbij de focus op een tegendraadse en emanciperende visie op fancultuur. Aan de expositie lagen dan ook de vraagstukken rondom genderidentiteit, witte suprematie, seksisme, racisme, en mainstream representatie ten grondslag.

Zodoende zette MAMA een interactieve en dynamische tentoonstelling neer, waarbij de bezoeker ruim twee maanden lang kon bijdragen aan het verloop van het project. Een gedeelte van de showroom werd over de loop van twee maanden geheel gevuld met fanart en zelfs een uitvoerig handgeschreven essay over de impact van fantasy en science fiction fancultuur en een etherpad bracht ook een collectief fanfictie verhaal tot stand. Voor de deelnemende Cosplayers produceerde MAMA legit portretfotografie tegen apocalyptische en droomlandschappen. Maar de kers op de taart moet toch wel de erkenning voor Silas The Virus zijn geweest, toen haar vertolking van het karakter 10K uit de zombieserie Z-nation door het productieteam van de serie zelf werd opgepikt!

Character Building is mogelijk gemaakt door Stichting Volkskracht, het VSB Fonds en Minque.

100% Hedendaags – doorontwikkeling workshop aanbod en educatief platform

Sinds 2013 werkt MAMA samen met TENT en Witte de With CCA in het educatieproject 100% Hedendaags, waarin leerlingen uit het middelbaar onderwijs en het VMBO een live confrontatie aangaan met hedendaagse kunst doormiddel van een rondleiding en workshop. In 100% Hedendaags staat de positie van de Art Mediator centraal: elk van de partners heeft een team rondleiders en workshop gevers die zij traint en ondersteunt in hun professionele ontwikkeling.

Vanaf 2017 werken de partners aan een verrijking van workshop aanbod en een aanvulling in de vorm van een online kennisplatform; een reeks masterclasses voor de 100% art mediators en uiteindelijk een magazine. Ter gelegenheid van de voltooiing van de doorontwikkeling werd op 2 november een symposium over kunsteducatie georganiseerd met een rijk arsenaal van internationale sprekers: María Acaso (Pedagogías Invisibles), Piet van Hecke (M HKA), Fabienne Hendriks (Genomineerde Drempelprijs WdKA), Sanne Scholten (LKCA), David Smeulders (de Appel Arts Centre), Judith Vorwerk (TENT), Sigmar Vriesde (MAMA), Yoei Meessen (Witte de With Centre for Contemporary Art), Mirjam van Tilburg (KCR) en Leanne Turvey en Alice Walton (TATE).

Een speciaal woord van dank gaat uit naar Milou Terpstra en Darly Benneker. Twee talentvolle kunsteducatoren die beiden hun eerste stappen bij MAMA hebben gezet. Op hun initiatief werd een nieuwe workshop speciaal voor MAMA georganiseerd, waarbij leerlingen worden uitgedaagd hun blik naar de openbare ruimte te verplaatsen, passend bij MAMA's wortel in de street art scene.

De doorontwikkeling van 100% Hedendaags is mogelijk gemaakt door Fonds 21 en Stichting Janivo.

Tot slot: Breaking Barriers, 21 jaar MAMA

(bewerking van de toespraak van Nathalie Hartjes tijdens de opening van de Breaking Barriers 21/21 Remix project)

MAMA is al sinds 1997 een platform voor visuele cultuur en jong talent. Dat is 21 jaar en daarmee een leeftijd die we niet aan ons voorbij kunnen laten gaan. Ik wil jullie graag van harte welkom heten bij de eerste activiteit waarmee wij onze 'volwassenheid' vieren. Ik zeg dat tussen haakjes, want 'volwassen' mag best met een korreltje zout worden genomen. Wat MAMA namelijk uniek maakt is dat het een organisatie is die zichzelf continu vernieuwt en verjongt.

En eigenlijk is het woord 'organisatie' ook niet de meest treffende omschrijving. Jazeker, MAMA bezit een zekere bedrijfsmatige infrastructuur die onze activiteiten mogelijk maakt en we zijn – laat ik zeggen dynamisch – georganiseerd. Maar MAMA is toch in de eerste plaats een omgeving met zachte grenzen. Een gemeenschap waar jonge mensen die ideeën hebben elkaar vinden en de gelegenheid krijgen die proefondervindelijk in woord, beeld en activiteiten uit te drukken. MAMA is een plek waar we intergenerationeel van elkaar leren, nieuwe cultuur maken en de tijdsgeest proberen te vangen.

Hoe vier je één-en-twintig jaar zonder in het verleden te blijven hangen en sentimenteel te worden? Bij een jubileumviering verwacht je misschien dat alle oude sterren de revue weer passeren, maar we hebben een resolute keuze gemaakt onze vierjaardag te vieren in het teken van de makers voor wie we er nog steeds zijn: de nieuwe generatie. Daarom staan alle activiteiten binnen deze verjaardag manifestatie in het teken van Remix – deze tours zijn dan ook een gepaste aftrap.

Onder de bezielende leiding van Brigitte Jansen, die al ruim zes jaar deel uitmaakt van Team MAMA, zijn elf jonge makers uitgenodigd hun eigen interpretatie te geven aan affiches die in de afgelopen 21 jaar door MAMA de wereld in zijn geslingerd om onze projecten onder de aandacht te brengen. Van City by Night uit 1998 tot Care Bare, dat eerder dit jaar nog te zien was in de showroom. De projecten waarvoor de oorspronkelijke affiches gemaakt werden beslaan uiteenlopende thema's en vraagstukken. Door er enkelen te noemen krijg je best een goede indruk van wat MAMA, of beter gezegd jongeren, de afgelopen twee decennia heeft bezig gehouden.

We zien een tijdens de Remix Tours een specifieke interesse in verschillende tekenstijlen die zich verhouden tot cartoons, animé, affichetekunst (bijv. Ik ben een Punker, MAMA! of Sweatboxing), een interesse in het lijfelijke, of zelfverklaarde seksualiteit (bijv. Ladyshave). Een uitdrukking van het zoeken naar identiteit, zoals MSLM getuigt. We zien do-it-yourself strategieën en het vinden van manieren om 'openbaar' of publiek te maken en creëren Soms in relatie tot de straat, dan weer gericht op het internet. Gaandeweg zien we de optimistische houding ten opzichte van het internet (of globale cultuur) cynischer worden. Ik denk hierbij specifiek aan het International House of Cozy van Amalia Ulman.

Het 21/21 Remix project gaat niet alleen over posters van toen. Door ze aan jonge makers door te geven krijgen we terug welke betekenis deze vraagstukken nu voor hen heeft. En die actuele lezing van jonge makers is waar wij in geïnteresseerd zijn. We hebben er voor gekozen dit project op deze manier tot stand te laten komen omdat het platform dat MAMA kan bieden aan de nieuwe generatie toebehoort. Bovendien is het een keuze gemotiveerd door de overtuiging dat 'cultuur' niet uit de lucht komt vallen. Als jonge maker bouw je altijd voort op de generaties voor je, en geef je door aan diegene die na jou komen.

Een vlugge indruk van die vertaalslag: het activisme van de punker van toen verplaatst zich naar het internet. Ontkoombaar lijkt het. Het surveillantisme dat in 9-Eyes al aan de orde was is binnen enkele jaren nog relevanter geworden. Wie anders dan handletteraar Tim Braakman om op geestige wijze te flirten met de nep-authenticiteit van de House of Cozy. Maar de remixen zijn ook confronterend en zorgwekkend: de jonge moslima's die in MSLM

Hoogtepunten

(2007) fier hun identiteit door mode uitdroegen zien er in de interpretatie van GRVY niet slechts verslagen uit, zeg maar gerust mishandeld! Een beeld dat ons vraagt verantwoordelijkheid te nemen.

De 21/21 Remix posters zijn door de stad verspreid, grotendeels middels een wildplakcampagne van firma Stads-behang. MAMA mag dan wel in de showroom geboren zijn, ze is op straat verwekt. In 1992 ontstond de stichting (onder de onmogelijke naam Stichting Public Art Squad for Environmental Spaces) onder bezielende leiding van MAMA's oprichtend directeur Boris van Berkum om een ambitieus viaducten project te realiseren. Vijf jaar later werd een waterkoeler showroom getransformeerd tot kunstruimte. En nu staan we hier voor de ode aan Marten Toonder, een beeld gerealiseerd door de Artoonisten, een collectief geboren uit MAMA's schoot. Ik ben iedereen erkentelijk die zich in de afgelopen 21 jaar voor MAMA heeft ingezet en dat we hier nu mogen staan. Specifiek wil ik de Gemeente Rotterdam en het Mondriaan Fonds bedanken voor hun structurele steun.

--

De manifestatie Breaking Barriers bestond naast het posterproject en bijbehorende tours uit een Best trick contest in samenwerking met hiphop collectief Green Cabin Crew waarbij de legendarische Tim Zom (beter bekend als de Zombie) als winnaar uit de bus kwam; een dinnershow Extravaganze met acts als vertaling van MAMA's twee decennialange geschiedenis, samengesteld door performancecollectief House of Ghod en een spetterend eindfeest in BAR. In de loop van 2019 volgt er nog een serie kritische podcasts die MAMA's claim op laagdrempeligheid en inclusiviteit onder de loep neemt.

De viering van Breaking Barriers is mogelijk gemaakt door het Prins Bernhard Cultuur Fonds Zuid-Holland.